

Klientų klasifikavimo taisyklės

Taikoma nuo 2018 m. SAUSIO 3 d.

Danske Bank A/S Estijos filialui, Danske Bank A/S Latvijos filialui ir Danske Bank A/S Lietuvos filialui

1. ĮŽANGA

Klientus, kurie investuoja į finansines priemones arba jomis prekiauja, Bankas turi suskirstyti į kategorijas, kad galėtų kiekvienam klientui suteikti jo žinias ir kompetenciją atitinkančią investuotojo apsaugą. Šios taisyklės apibrėžia esamų ir naujų klientų priskyrimo konkrečioms kategorijoms principus.

2. KLIENTŲ KATEGORIJOS

Klientai skirstomi į tokias kategorijas:

- mažmeninis (neprofesionalus) klientas;
- profesionalus klientas arba
- tinkama sandorio šalis.

Mažmeniniai (neprofesionalūs) klientai gauna aukščiausio lygio investuotojo apsaugą. Ši kategorija apima daugumą banko klientų, įskaitant visus asmenis ir daugumą mažų ir vidutinio dydžio įmonių. Apskritai visi klientai, kurie nėra klasifikuojami kaip profesionalūs klientai arba tinkamos sandorio šalys, automatiškai patenka į mažmeninių (neprofesionalių) klientų kategoriją.

Profesionalūs klientai – tai klientai, turintys pakankamai patirties, žinių ir kvalifikacijos, kad galėtų savarankiškai priimti investavimo sprendimus ir įvertinti su jais susijusią riziką. Profesionalūs klientai gauna žemesnio lygio investuotojo apsaugą. Į profesionalių klientų kategoriją automatiškai įtraukiami tokie klientai:

- įmonės, kurios turi gauti įgaliojimą veikti finansų rinkose arba tokia jų veikla yra reglamentuojama, pvz., kredito institucijos, investicinės įmonės ir kitos įgaliosios arba reglamentuojamos finansų institucijos, draudimo įmonės, kolektyvinio investavimo subjektai ir tokių subjektų valdymo įmonės, pensijų fondai ir tokių fondų valdymo įmonės, prekiautojai biržoje ir biržos prekių išvestinėmis priemonėmis, ateities sandorių rinkos dalyviai, kitos investuojančios įmonės;
- didelės įmonės, atitinkančios du iš toliau nurodytų įmonės dydžio reikalavimų:
 1. bendras balansas: 20 000 000 EUR;
 2. grynoji apyvarta: 40 000 000 EUR;
 3. nuosavos lėšos: 2 000 000 EUR;
- nacionalinės ir regioninės valdžios institucijos, įskaitant valstybines įstaigas, valdančias valstybės skolas nacionaliniu arba regioniniu lygmeniu, centriniai bankai, tarptautinės ir viršvalstybinės institucijos, pvz., Pasaulio bankas, TVF, ECB, EIB ir kitos panašios tarptautinės organizacijos;

- kiti instituciniai investuotojai, kurių pagrindinė veikla apima investavimą į finansines priemones, įskaitant įmones, kurių veikla – turto keitimas į vertybinių popierių ar kiti finansiniai sandoriai.

Tinkamos sandorio šalys apima investicines įmones, kredito institucijas, draudimo įmones, kolektyvinius investicinius fondus ir kolektyvinių investicinių fondų valdytojus, pensijų fondus ir pensijų fondų valdytojus, kitas finansų priežiūros tarnybų įgaliojusias finansų institucijas, taip pat nacionalinės valdžios institucijas, valstybines įstaigas ir kt., atsižvelgiant į taikomus teisės aktus.

Apie atitinkamas priskirtas kategorijas Bankas informuoja visus klientus patvariąja forma, paprastai, sutartyje. Kategorija galios iki kito kliento pranešimo arba iki tol, kol Bankas gaus informacijos, kuri leis manyti, kad kategorija nebegalioja.

3. BANKO INICIJUOTAS KATEGORIJOS PERSKIRSTYMAS (KAI KLIENTAMS PRISKIRTA NETINKAMA KATEGORIJA)

Bankas gali savo nuožiūra priskirti klientą konkrečiai kategorijai, atsižvelgdamas į taikomus teisės aktų reikalavimus. Klientas apie naują kategoriją informuojamas rašytine forma.

4. KLIENTO INICIJUOTAS KATEGORIJOS PERSKIRSTYMAS

Gavęs kliento rašytinį prašymą, Bankas gali sutikti pakeisti kategoriją, kaip nurodyta toliau:

- mažmeninis (neprofesionalus) klientas laikomas profesionaliu klientu;
- profesionalus klientas laikomas mažmeniniu (neprofesionaliu) klientu;
- profesionalus klientas laikomas tinkama sandorio šalimi;
- tinkama sandorio šalis laikoma mažmeniniu (neprofesionaliu) klientu;
- tinkama sandorio šalis laikoma profesionaliu klientu.

Bankas neprivalo patenkinti tokio prašymo.

Bankas savo iniciatyva arba paprašytas gali laikyti klientą profesionaliu arba mažmeniniu (neprofesionaliu) klientu, kur kitu atveju jis laikomas tinkama sandorio šalimi, arba mažmeniniu (neprofesionaliu) klientu, kur jis laikomas profesionaliu klientu. Kai klientas mano, kad negali tinkamai įvertinti ar valdyti susijusių rizikų, jis privalo paprašyti aukštesnio lygio apsaugos.

Mažmeninis (neprofesionalus) klientas gali būti laikomas profesionaliu klientu remiantis konkrečiau sandorio rūšimi. Šiuo atveju Bankas įvertina klientą pagal kliento prašymą. Klientas turi pateikti Bankui rašytinį prašymą ir nurodyti, jog nori būti laikomas profesionaliu klientu, atsižvelgiant į konkrečią investicinę paslaugą ar sandorį arba sandorio ar paslaugos rūšį.

Bankas turi įvertinti, ar klientas yra kompetentingas, turi patirties srityje, susijusioje su numatytais sandoriais ar paslaugomis, juos išmano ir gali priimti investicinius sprendimus, supranta susijusias rizikas, turi nepriekaištingą reputaciją verslo srityje ir aukštąjį išsilavinimą. Be to, turi būti patenkinami mažiausiai du iš toliau pateikiamų kriterijų:

1. Klientas įvykdė stambių sandorių (vienas sandoris – mažiausiai 5 000 EUR) atitinkamoje rinkoje vidutiniškai 10 kartų per ketvirtį per pastaruosius keturis ketvirčius;
2. kliento finansinių priemonių portfelis, kurį nustatant jam priskiriami grynųjų pinigų indėliai ir finansinės priemonės, viršija 500 000 EUR;
3. klientas mažiausiai vienerius metus eina arba ėjo specialisto pareigas, į kurias pretenduojant reikia išmanyti numatytus sandorius ar paslaugas.

Bankas bus įpareigotas pateikti klientui rašytinį paaiškinimą, o klientas turės jį patvirtinti, kokių teisių jis neteks įvykus įvykiui, pagal kurį jis / ji klasifikuojamas (-a) kaip profesionalus klientas.

Klientas bus įpareigotas patvirtinti pateikdamas Bankui atitinkamą rašytinį dokumentą (jis nėra sutarties dalis), kuriame garantuojama, kad jis / ji žino, jog jeigu jis / ji priskiriamas (-a) profesionalaus kliento kategorijai, jis / ji gali netekti tam tikrų teisių.

Profesionalūs klientai yra atsakingi, kad Bankui bus pranešta apie bet kokią pasikeitimą, galintį turėti įtakos jų esamai kategorijai.

5. SKIRTUMAI, SUSIDARĘ REMIANTIS KLIENTŲ SKIRSTYMUJŲ KATEGORIJAS, TEIKIANT INVESTICINES IR PAPILDOMAS PASLAUGAS

5.1. Jei klientas laikomas mažmeniniu (neprofesionalių) klientu teikiant investicines ir papildomas paslaugas, klientui užtikrinama didžiausia jų interesų apsauga pagal taikomus teisės aktus.

5.2. Jei mažmeninis (neprofesionalus) klientas laikomas profesionaliu klientu, atsižvelgiant į tam tikrus produktus ar sandorius:

- remiantis investicinėmis konsultacinėmis paslaugomis, tikimasi, kad klientas gali priimti bet kokias rizikas, susijusias su investicinėmis paslaugomis, atitinkančiomis kliento investavimo tikslus, turi žinių ir patirties srityje, susijusioje su tokiais produktais ir paslaugomis, pagal kuriuos klientas priskiriamas profesionalaus kliento kategorijai (įvertinami tik investavimo tikslai);
- kalbant apie investicines paslaugas, kurios skiriasi nuo investicinių konsultacinių paslaugų, iš profesionalaus kliento tikimasi, kad jis turės pakankamai žinių ir patirties, kad suprastų rizikas, susijusias su tam tikromis investicinėmis paslaugomis ar sandoriais arba sandorio ar produkto rūšimis, pagal kurias klientas priskiriamas profesionalaus kliento kategorijai, o Bankas nėra įpareigotas įvertinti kliento žinių ir patirties (vertinimas neatliktas);

- Bankas nėra įpareigotas informuoti kliento, turinčio sąskaitą, kurioje yra svertinių finansinių priemonių arba neapibrėžtųjų įsipareigojimų sandorių pozicijų, kai pradinė kiekvienos priemonės vertė sumažėja 10 % ir paskui kaskart kai ji sumažėja 10 %.

Atsižvelgiant į kitas paslaugas, mažmeniniam (neprofesionaliam) klientui bus taikomi investuotojų apsaugos reikalavimai.

5.3. Jei klientas yra laikomas profesionaliu klientu investicinių ir investicinių papildomų paslaugų teikimo srityje, profesionalių kliento interesų apsaugos lygis yra žemesnis nei mažmeninių (neprofesionalių) klientų, neatsižvelgiant į kitus dalykus (taip pat sąlygas, nurodytas 5.2 punkte):

- teikiant investicijų konsultacines paslaugas, be pakankamų žinių ir patirties, iš profesionalaus kliento tikimasi, kad jis turės finansines galimybes priimti bet kokią riziką, susijusią su investicine paslauga, atitinkančia kliento investavimo tikslus, o Bankas nėra įpareigotas įvertinti kliento finansines galimybes (vertinami tik investavimo tikslai);
- kalbant apie investicines paslaugas, kurios skiriasi nuo investicinių konsultacinių paslaugų, iš profesionalaus kliento tikimasi, kad jis turės pakankamų žinių ir patirties, kad suprastų riziką, susijusią su investicinėmis paslaugomis arba sandoriais, o Bankas nėra įpareigotas įvertinti profesionalaus kliento žinių ir patirties (vertinimas neatliktas).

5.4. Jei klientas laikomas tinkama sandorio šalimi teikiant investicines ir investicines papildomas paslaugas, klientų interesų apsaugos lygis yra žemesnis nei mažmeninių (neprofesionalių) ir profesionalių klientų, įskaitant kitus dalykus, nurodytus sąlygose, pateiktuose 5.2 ir 5.3 punktuose:

- Bankas nėra įpareigotas įvertinti kliento tinkamumą ir priimtinumą, teikiant norimą investicinę paslaugą ir (arba) papildomą paslaugą;
- Bankas nėra įpareigotas suteikti klientui kokios nors informacijos apie save (kaip įmonę) ir teikiamas paslaugas;
- Bankas, sudarydamas sandorius, neprivalo taikyti kliento pavedimų vykdymo geriausiomis sąlygomis taisyklės.